

:::: Trần Mộng Tú ::::

Chuyện Ở Chỗ Làm

Tôi làm việc cho Sở Y Tế của thành phố Seattle đã hơn năm năm. Công việc của tôi là Thông dịch viên cho người Việt đi bác sĩ mà không biết nói tiếng Mỹ. Tôi cũng còn phải phụ trách mỗi năm từ ba đến bốn lớp Hướng Dẫn Sản Khoa cho những sản phụ, nhất là sản phụ người Việt. Việc làm thêm của tôi là dịch những bản tin y tế, những dữ kiện về thuốc men và những dịch vụ y tế của Bộ gửi xuống.

Ở công việc này, tôi rất gần gũi với những gia đình H.Ọ mới sang, những gia đình có con lai, và ngay cả những người con lai sang Mỹ có một mình.

Mỗi ngày là một cơ hội cho tôi áp dụng khả năng và sức chịu đựng của mình vào công việc (đã có nhiều người làm trước tôi, chỉ độ tám tháng đến một năm là nghỉ việc). Tôi có thể đo lường tình thương và lòng quan tâm của mình đối với đồng hương đến đâu sau một ngày dài làm việc.

Sang sau, sanh trẻ

Một buổi sáng, tôi vừa vào đến sở, chưa kịp để túi ăn trưa vào tủ lạnh thì đã nghe tiếng máy gọi tên tôi ra gặp thân chủ (client).

Trước mặt tôi là một người đàn ông vào khoảng trên 40 tuổi. Ăn mặc gọn gàng, khuôn mặt đầy lo lắng. Ông tiến về phía tôi, hạ giọng.

"Em có việc quan trọng, muốn nhờ chị."

Tôi cúi đầu chào khách, hướng dẫn ông sang khu ngồi chờ bác sĩ.

"Ông vào đây, ông cần tôi giúp chuyện gì?"

"Dạ, vợ em có bầu"

Tôi cười:

"Có bầu thì sanh, chứ ông làm gì mà nghiêm trọng thế. Bà ấy đâu"

Người đàn ông lúc đó mới đưa tay chỉ một người đàn bà đang đứng lóng ngóng ở cuối bệnh xá.

"Vợ em đứng ở đằng kia, cô ấy cũng xấu hổ quá. Đã ngoài 40 rồi, con út đã 13 tuổi. Chúng em đâu có tính sanh nữa"

Tôi đi về phía cuối bệnh xá đón người đàn bà lại

"Bà ngồi xuống đây, có mang bao lâu rồi"

Người đàn bà nói lí nhí trong miệng:

"Chắc là hai tháng." Nói xong lại đưa mắt nhìn chồng.

Người đàn ông đưa tay vò đầu mình.

"Chúng em xa nhau cả sáu năm rồi, vợ em mới đoàn tụ sang đây được ba tháng. Tưởng đã lớn tuổi rồi đâu còn sanh được nữa"

Tôi nói đùa:

"Ông lớn tuổi nhưng ông chưa già. Mỗi năm vẫn có thể sản xuất được. Bây giờ tôi sẽ làm một cái hẹn để cho bà đến khám tổng quát và xác định rõ là có bầu bao lâu rồi!"

Người đàn ông lại đưa tay gãi đầu

"Chúng em không có bảo hiểm, cũng không có phiếu y tế thì làm sao bây giờ?"

Tôi hỏi lại:

"Ông nói rõ cho tôi biết tình trạng gia đình, công việc làm của ông bà, xem tôi có thể thu xếp cách nào Trước tiên cho tôi biết tên ông bà đã, từ lúc vào đến giờ tôi chưa biết tên ạ! Tên tôi thì ông biết rồi," tôi chỉ vào cái thẻ nhân viên cài trên ngực.

Người đàn ông nói như kể lể.

"Em tên Hùng, vợ em tên Thảo Em vượt biên sang đây, đi làm ngay, nhưng không có bảo hiểm. Em làm giấy bảo lãnh cho vợ con sang, khi vợ con được giấy đi thì ông chú em khuyên nên mua nhà cho vợ con có chỗ ở. Vì năm mẹ con với em là sáu đi thuê nhà khó lắm. Chú em còn cho mượn thêm tiền để đặt cọc. Em mua nhà được vài tháng thì vợ con qua, và đúng một tuần sau khi đón vợ con về, thì em thất nghiệp. Bây giờ tiền trợ cấp thì chắc chắn là xin không được, lương thất nghiệp không đủ trả tiền nhà lấy đâu ra tiền cho vợ em đẻ. Chị có thể nhờ bác sĩ phá hộ nhà em không?"

Tôi từ tốn nói để hai vợ chồng nghe rõ:

"Tôi nghĩ là tôi có thể xin hộ cho bà Thảo thẻ y tế, vì ông đang thất nghiệp. Thẻ y tế này sẽ trả tiền khám thai cho đến ngày sanh và khám sức khỏe cho người mẹ hai tháng sau khi sanh. Cháu bé thì được cho đến 18 tuổi!"

Tôi nói tiếp, rất dè dặt.

"Thẻ y tế này cũng trả tiền cho cả dịch vụ phá thai Nhưng ông bà hãy về nghĩ lại quyết định này vài hôm, rồi cho tôi biết sự. Bây giờ thì mình vào gặp nhân viên làm giấy tờ đã.

Bốn ngày sau hai vợ chồng trở lại Người chồng vẫn có tật gãi đầu cố hữu mỗi khi muốn bày tỏ một điều gì.

"Tụi em nghĩ kỹ rồi, chắc là giữ cái thai chị ạ. Có khó khăn thật đấy, nhưng mà về bàn với cả nhà, thì trẻ con có đứa nó không chịu Nhất là con bé út nhà em."

Hai vợ chồng Hùng và Thảo quyết định giữ cái thai Mặc dù đã có lời khuyên của bác sĩ là: phụ nữ mang thai ở tuổi ngoài 40 rất có thể cái thai không được lành mạnh. Bà Thảo cũng từ chối không chịu cho lấy nước ối (amnionic fluid) để thử nghiệm Down syndrome Không may mắn cho hai vợ chồng, em bé chết trong bụng trước ngày sanh một tuần vì bệnh tim (heart failure). Điều này họ đã được biết trước.

Tôi cũng đứng ra để làm việc cùng với nhân viên xã hội xin đất, xin hòm miễn phí cho em bé. Khi hai vợ chồng đặt một cái bia cho con cũng đến nhờ tôi Ông Hùng nói:

"Chị đã lo hộ chúng em thì chị lo cho trót. Em chẳng biết nhờ ại!"

Tôi phải liên lạc với người chủ nghĩa trang xin cho được trả góp tiền mộ bia cho cháu

Bà Thảo sau khi bình phục tinh thần và sức khỏe đã cùng chồng đi nhận may túi xách (bagpack) cho học trò. Hai vợ chồng biết tôi có ba người con, họ đem đến cảm ơn bằng ba cái túi đi học. Mặc dù con tôi đã lớn không còn dùng backpack nữa, tôi cũng nhận (rồi đem cho nhà khác) cho họ vui Hôm 30 tết tôi có đem biếu họ hai cái bánh chưng mua ở nhà thờ, và một lọ dưa món nhà làm. Bà Thảo ôm lấy tôi nói:

"Khi em ở Việt Nam, em cứ nghe người ta bảo mấy người đi trước, họ không có thân thiện với người sang sau đâu. Bây giờ em mới biết là không đúng. Chị tốt quá."

Tôi bảo;

"Nếu chị làm công việc của tôi, thì tôi nghĩ chị cũng làm với hết cả tấm lòng."

Cô gái lai

Tôi đang ngồi ăn trưa, thì có máy gọi của bà Pat làm việc ở phòng WIC (chương trình phiếu sữa cho đàn bà có mang và trẻ em). Giọng bà trong máy coi bộ khấn trương lắm. Tôi vội cắt miếng bánh vào tủ lạnh chạy ra chỗ làm việc. Trước mặt tôi là một phụ nữ da đen còn trẻ, chỉ vào 25, 26 tuổi Tóc dài, quăn, da đen bóng như gỗ mun, một nước da đẹp và đầy sức sống. Cô cao lớn và cô đang nổi giận. Cô đang quát tôi nghe giữa tiếng Việt có thêm đôi ba câu nói thô lỗ bằng tiếng Mỹ. Tôi ngấm nghĩa cô, nếu cô không nói một câu tiếng Việt (đặc giọng miền Nam) nào thì chắc chắn không ai nghĩ cô là một người lai Cô Mỹ quá! Từ nước da đến cấu trúc của nét mặt.

Vừa thấy tôi, cô sẵn số đến phân trần:

"Cô ra đây, con nói cho cô nghe. Mấy con mẹ làm việc ở đây cà chớn. Không cho con đủ sữa, con đến đòi thêm, nhất định không đưa. Con mới chửi cho một trận."

Rồi cô lôi tay tôi dắt đến trước mặt một nhân viên phụ trách.

"Cô nói nó phải đưa thêm sữa cho con."

Tôi chưa kịp mở miệng, thì đến phiên bà Pat (người phát sữa) phân trần.

"Chương trình WIC chỉ có nghĩa là phụ thêm thực phẩm chứ không có nghĩa là cung cấp 100%. Người nào chúng tôi cũng phát như nhau, thiếu thì họ phải mua thêm. Cô này dữ quá."

Tôi quay sang cô Mỹ lai từ tốn hỏi:

"Cháu tên gì?"

"Cháu tên Kim Liên."

"Cái tên hay nhỉ. Này Liên, ngồi xuống đây."

Tôi kéo một cái ghế cho cô, một cái cho tôi. Hai người ngồi đối mặt nhau. Tôi thấy trong mắt cô vẫn bùng bùng lửa giận. Tôi đặt tay tôi lên tay cô, nhẹ nhàng nói:

"Hạ hỏa đi, cô cắt nghĩa cho Liên nghe. Chương trình này chỉ là chương trình phụ giúp, nếu thiếu sữa cho con thì phải mua thêm. Không phải mình cứ đến đây quát tháo người ta mà được. Bây giờ cô hỏi Liên, cần thêm mấy hộp sữa nữa cho con thì mới đủ đến cuối tháng."

"Con cần ba hộp nữa. Hồi con ở tiểu bang Florida, thiếu con đến đòi là họ phải đưa thêm. Mấy con mẹ ở đây nó kỳ thị quá. Chắc tại nó thấy con đen nên nó không cho thêm. Con đâu có chịu, con la cho biết tay."

Tôi đập nhẹ tay mình lên tay cô, cười:

"Không có ai biết tay Liên đâu. Lần sau đừng có la lối như thế nữa, muốn gì thì cứ từ tốn mà nói. Ngồi đây để cô vào xin thử cho cháu xem có được không?"

Tôi đi vào, tìm bà Pat. Bà cũng đang bùng bùng lửa giận, thấy tôi bà quay mặt nhìn chỗ khác. Rồi lại tự động quay lại nhìn tôi, nói:

"Tôi chưa thấy ai dữ như cô này, tôi làm ở đây cả hơn 10 năm rồi. Tôi cũng gặp nhiều người phụ nữ lai, đâu có thấy ai xin người ta với cái giọng thô lỗ như vậy. Bà nói cho tôi nghe. Có phải người Việt lai Mỹ đen dữ hơn những người lai khác hay không?"

Tôi nghe thấy mặt mình nóng lên, một chút tự ái dân tộc dấy lên trong ngực. Nhưng tôi biết, bà Pat có quyền nổi giận, có quyền nói như thế sau khi bị cô Kim Liên mạt sát bằng một vài danh từ thô lỗ mà cô học được bằng tiếng Mỹ. Tôi nghĩ, mình phải cắt nghĩa làm sao để cho bà Pat đừng giữ mãi cái thành kiến không được tốt đẹp này.

Tôi chậm rãi nói:

"Không phải như bà nghĩ đâu. Tôi xin lỗi chuyện không hay xảy ra. Nhưng xin bà thông cảm. Cô Kim Liên này như tôi biết, mới sang Mỹ có một năm nay. Cô ấy trưởng thành ở Việt Nam. Tôi nghĩ rằng cô ấy phải trải qua một quãng đời tuổi thơ khó khăn lắm. Cô ấy chắc chắn là bị xã hội Việt Nam đối xử cay nghiệt với cô, vì cô là con lai, mà lại lai Mỹ đen. Bà có nhớ là mình cũng có một thân chủ (client) lai Mỹ đen là cô Tâm không? Cô ấy nhút nhát mà hiền lành. Ở đây ai cũng thương. Tôi nghĩ là có hai trường hợp có thể xảy ra, để cho những người con lai được sống còn trong một xã hội hậu chiến. Một là họ rất hiền lành, nhịn nhục để lấy lòng thương xót của thiên hạ. Hai là họ phải tranh đấu với tất cả bản năng để sống còn. Cô Kim Liên này chắc là ở vào hoàn cảnh thứ hai. Cô mới sang đây nên cô vẫn nghĩ như mình đang sống ở quê nhà. Cô phải tranh dành cho đến khi cô có được điều cô muốn. Nếu bà bớt giận và thông cảm, tha cho cô ấy tôi chắc là bà sẽ vui hơn."

Bà Pat hơi dịu xuống một chút.

"Thế bây giờ bà nghĩ thế nào?"

Tôi ôm lấy vai bà Pat.

"Cám ơn bà, tôi biết cái tâm bà cũng hiền lắm, bà dễ tha thứ. Bây giờ tôi xin bà hai hộp sữa nữa cho cô ấy (Sữa này lấy ở trong kho, chứ không phải cấp phiếu). Và tôi sẽ nói cô ấy vào đây xin lỗi bà về mấy danh từ không đẹp mà cô lỡ dùng."

Tôi cầm hai hộp sữa đưa cho Kim Liên.

"Cô xin thêm cho cháu hai hộp, còn hộp thứ ba thì cháu phải đi mua. Nhưng cháu nhớ là chỉ một lần này thôi, những tháng sau cô không xin được nữa. Cháu phải mua lấy."

Kim Liên cảm ơn tôi và ra về. Tôi để cho cô bước ra gần đến cửa, mới gọi với theo:

"Kim Liên cô muốn nhờ cháu một việc."

Cô vui vẻ quay lại, miệng cô cười, hai hàm răng đều và trắng muốt.

Tôi bảo:

"Hai cô cháu mình vào cám ơn bà Pat đi, đừng để người ta cười người Việt Nam mình không có lịch sự. Hơn nữa cháu còn đến đây mỗi tháng lãnh phiếu sữa, cháu cũng nên gây thân thiện với nhân viên ở đây."

Cô ngoan ngoãn đi theo tôi vào gặp bà Pat. Từ đó về sau không có chuyện gì xảy ra nữa. Chỉ có một lần tôi bắt gặp. Chính bà Pat gói thêm hai hộp sữa, dúi vào cái giỏ của cô Kim Liên.

Chuyện ông H.Q

Chuông điện thoại reo, tôi nhắc lên, giọng một người đàn ông Việt Nam trong máy:

"Tôi muốn đem con tôi tới khám bệnh."

"Vâng, xin ông cho tôi biết một vài điều về cháu."

Tôi lấy tên bệnh nhân, tên người cha, và số điện thoại. Cô bé 12 tuổi bị cảm, ho và sổ mũi, không bị sốt. Vẫn đi học.

Tôi hẹn sẽ gọi lại ông Thân sau khi tham khảo với y tá.

Y tá hướng dẫn là: Cô bé chỉ cần nghỉ ngơi, uống thật nhiều nước, ăn nhẹ. Cảm là do mấy con siêu vi (virus) không có chữa bằng thuốc, chỉ cần thời gian tự nó sẽ hết.

Tôi gọi cho ông Thân, lặp lại lời khuyên của y tá. Ông Thân không bằng lòng, gắt lên trong máy.

"Tại sao lại không cho con tôi gặp bác sĩ, mấy người làm ăn kỳ cục quá. Yêu cầu cô ra nói lại với bác sĩ là tôi muốn đem con tôi vào ngay bây giờ."

Biết là gặp một thân chủ khó tính, tôi vội vàng ra nói với y tá. Hay là cứ để cho ông Thân mang con vào, cho ông ấy an lòng. Y tá bảo:

"Thời khóa biểu hôm nay đông nghẹt rồi. Mình phải để chỗ cho những người bệnh nặng và trẻ sơ sinh. Cô bé đó vẫn đi học được tôi nghĩ không có gì là nguy kịch. Bà nói với ông ấy là cứ theo lời chỉ dẫn, đợi đến mai mà cháu có sốt hãy mang vào. Còn không thì phải ít nhất từ mười ngày tới hai tuần cái bệnh cảm mới hết, chứ không có thuốc nào chữa ngay đâu."

Tôi biết là khó mà nói để cho ông Thân nghe theo, nhưng chẳng còn cách nào khác. Tôi lặp lại lời y tá. Ông Thân hét lên trong điện thoại, những lời ông nói ngoài điều dự đoán của tôi.

"Tôi nói cho bà biết để bà nói lại với y tá và bác sĩ ở bệnh xá là: Tôi gửi lời mắng họ. Tôi không phải là người vượt biển sang đây. Chính phủ Mỹ phải mời tôi mới sang, phải đưa đón tôi bằng máy bay. Bây giờ con tôi ốm, mà lại cứ bảo cứ ở nhà, uống nhiều nước là khỏi. Tôi đâu có phải người ngu. Tôi đem con tôi đến ngay bây giờ. Bác sĩ phải khám cho nó, nếu không tôi sẽ đi kiện cho mất việc."

Ông nói xong, không đợi tôi trả lời, ông gác máy nghe thật nặng. Tôi buông máy xuống, ngồi ngẩn ra một lúc. Không biết phải làm điều gì trước. Lòng tôi bỗng nhiên buồn bã. Tôi biết là tôi đã gặp một ông H.Q. Một người tù lâu năm trong trại cải tạo. Có thể ông cũng đã bị biệt giam, có thể ông đã bị đánh đập. Tinh thần ông chắc là bị giao động. Tôi bỗng thấy thương ông hơn là giận. Tôi chuẩn bị cho tôi sẵn một tinh thần bình tĩnh, sáng suốt và nhân hòa để đón trận cuồng phong của ông. Tôi vào nói với y tá.

"Mình gặp khó khăn rồi đó, ông ta nhất định đem cô bé vào để khám. Tôi nghĩ nếu không có buồng thì bà cũng nên cấp sốt, hỏi han và cho thuốc ho, để đem về cho ông ấy hài lòng. Mình bận thế này thì không có thời giờ mà cắt nghĩa nhiều cho một người đang mất bình tĩnh đâu."

Bà y tá đồng ý vào lấy sẵn một chai thuốc ho, một chai tylenol.

Ông Thân 20 phút sau đến, ông không đem theo con gái. Tôi đoán trong đầu là ông đi một mình cho dễ nổi giận. Nhưng tôi đã khôn ngoan ra chặn ông trước khi ông kịp nổ bùng.

"Thưa ông, tôi có nói chuyện với bác sĩ và bác sĩ có gửi thuốc cho cháu đây. Thuốc ho, ông cho cháu uống hai lần một ngày, còn thuốc Tylenol thì chỉ khi nào cháu nóng đầu. Ông nhớ cho cháu uống thật nhiều nước và nếu có thể ông cho cháu nghỉ học một, hai ngày."

Tôi vừa nói vừa đưa hai lọ thuốc cho ông. Ông không ngờ là mất cơ hội nổi giận, ông im lặng cầm hai chai thuốc. Mặt vẫn còn hậm hực. Tôi làm quen:

"Ông sang đây được bao lâu rồi ạ."

"Hai tháng." - Ông trả lời ngắn.

Tôi tiến thêm một chút xa hơn:

"Vất vả quá ông nhỉ. Sang Mỹ ở tuổi này mà con còn nhỏ. Thôi cứ được đến đâu hay đến đó ông ạ! Thế ông ghi tên đi học thêm Anh văn chưa?"

Khuôn mặt ông như thư giãn ra một chút, giọng nói ông cũng mềm mại hơn.

"Có ghi tên, đi học ba tuần qua rồi, mà coi bộ học không vào. Từ mười hai năm về, đầu óc nó đặc rồi, học coi bộ không vào" - Ông lặp lại.

Tôi biết là ông cần được nghe lời an ủi.

"Vâng, ngần ấy năm trong tù thì còn gì là sức khỏe với tinh thần nữa. Chúng tôi những người may mắn không bị tù đầy, lại được đi trước, không phải sống với cộng sản. Lúc nào nghĩ lại vẫn thấy thương và biết là chúng tôi quả thật có mang ơn những quân nhân bị đi cải tạo. Và chỉ mong được trả cái ơn ấy cho những người đến sau."

Ông Thân đứng im, không nói gì. Một lúc sau ông nói, giọng hơi rung.

"Cám ơn bà, tôi về."

Ba hôm sau, tôi nhận được điện thoại của ông gọi lại Ông nói từ tốn:

"Con gái của tôi, cháu bớt nhiều rồi Tôi cho cháu nghỉ một ngày thôi, cháu đi học lại rồi"

"Tốt quá, đây ông thấy không, cảm thì không cần phải trụ sinh hay thuốc men gì lắm đâu"

"Tôi cám ơn bà, bà cho tôi xin lỗi về những lời tôi nói ngày hôm trước."

"Ông chẳng có lỗi gì cả. Tôi chúc ông và cháu được nhiều may mắn."

Hai tháng sau Tôi gặp ông ở chợ người Việt. Ông dắt cô con gái ra chào tôi Chúng tôi trò chuyện với nhau Tôi mới được biết là ông sang đây chỉ có hai bố con. Tôi không hỏi về người vợ và ông cũng không nói

Trên đường lái xe về, tôi thấy lòng mình mang mang. Tôi thấy thương ông hơn. Và hình như "cái món nợ vô hình và không có tên gọi" giữa tôi và những người H.Ọ, mỗi ngày một to hơn.

Ở lớp sản khoa

Lớp học có bốn kỳ vào mỗi chiều thứ Năm. Từ bốn giờ đến sáu giờ. Những người đến học là những phụ nữ mang thai sắp vào thời kỳ sinh nở. Người phụ nữ Mỹ thường có chồng cùng đi theo vào lớp. Phụ nữ Việt Nam thường đi một mình, phần đông là sinh con sơ Đản bà Việt Nam thường có ý nghĩ là "Trời gởi thì Trời mở" cần gì phải đến lớp học. Các cụ ngày trước có ai đi học đâu mà vẫn "mẹ tròn con vuông." Người đàn ông Việt Nam thì chuyện vào buồng sanh cùng với vợ là điều rất hạn hữ

Lớp học khóa này chỉ có sáu phụ nữ, gồm Mỹ, Phi và Việt. Người Việt duy nhất là một cô còn rất trẻ, ở tuổi học trung học. Nên lớp kỳ này hướng dẫn bằng Anh ngữ. Cô bé tên Lan, đang học lớp 12. Đặc biệt mỗi lần cô đến lớp, đều có người bồ đi theo Tôi thấy ở giấy điền đơn, cô biên tên Joe vào chỗ ô có chữ "partner." Người đàn ông đó bao giờ cũng đến trễ hơn cô độ 20 phút. Tôi đoán có lẽ ông ta từ chỗ làm ra Tôi cũng đoán được có lẽ ông ta làm công việc thuộc thợ xây cất. Vì lần nào tôi cũng thấy cái quần Jeans và áo may-ô của ông dính xi măng hoặc vôi, sơn. Đặc biệt là hai bàn tay sần sùi, to với những đầu ngón tay có hình vuông. Bàn tay của người làm công việc nặng nhọc.

Ông đến ngồi sau cô, im lặng nghe giảng. Ông có vẻ hiểu Anh ngữ tường tận (không thấy ông ấy phải hỏi lại cô bé điều gì). Tôi nghĩ ông không phải là người Việt Nam. Trông ông giống một người Mễ, thân thể ông vững chắc, to ngang so với người Việt, nước da ông ngăm ngăm, tóc ông hoa râm. Ông ấy già hơn cô bé nhiều quá. Điều này làm tôi hơi khó chịu (một sự khó chịu thật là vô lý).

Khi chúng tôi thực tập một vài động tác cho các bà thì các người chồng đều tham dự sốt sắng, kể cả ông Joe (partner của cô bé) ông cũng làm massage lưng và chân cho cô, ông tập thở cùng cô, ông đỡ cô đứng lên, ngồi xuống, ông ngồi tĩnh tâm cùng cô như tất cả những ông chồng trẻ tuổi Tôi nghĩ bụng: Ít ra thì cũng phải thế!

Mỗi lần họ ra về, đi bên nhau Một già, một trẻ, trông ông vững chắc như một ngọn núi (trên đỉnh có tuyết phủ) đi bên cạnh cô Cô bé nhỏ, như dựa hẳn vào ông. Lòng tôi thấy nao nao Cô bé này chỉ vào tuổi con gái tôi Cái tuổi còn ăn, còn chơi mà đã phải mang vác cái trách nhiệm làm mẹ.

Có vài lần tôi định gởi chuyện với ông, để muốn biết rõ về cả hai người, nhưng ông đều né, mỗi lúc tôi định lại gần. Và cô bé Lan thì chỉ đến ngay lúc lớp bắt đầu và ra về ngay khi lớp tan. Có khi hai người quên cả chào tôi, hoặc chỉ chào rất ngắn bằng tiếng Mỹ - Bye Rồi bước ra cửa lớp, không ở lại uống nước hay ăn bánh như những học viên khác.

Buổi học cuối cùng, tôi dặn các bà mẹ và ông bố tương lai là khi nào đi sanh về xin gọi ngay cho tôi, để tôi sẽ cùng y tá đến thăm tại nhà.

Ba tuần sau, Lan sanh một cậu con trai, cô gọi điện thoại cho tôi, nói bằng tiếng Việt, thỉnh thoảng có pha một câu tiếng Mỹ. Khi tôi hỏi cô bằng tiếng Việt:

"Lan sanh có đau lâu không?"

"Cháu đau gần mười tiếng."

"Thế Joe có vào buồng sanh với cháu không?"

"Có, Him giỏi lắm. Nhắc cháu thở, dắt cháu đi bộ và còn thức cả đêm hôm qua với baby."

"Nói với ông Joe là cô có lời khen, ông ta là một người chồng tốt."

Lan cười to:

"Cô lầm rồi, Him là father của cháu, cháu không có chồng. Boyfriend của cháu đã đi tiểu bang khác khi biết cháu có baby trong bụng."

Tôi kêu lên trong đầu:

"Chúa ơi! Tôi lầm to quá. Tôi thật có lỗi với ông bố Việt Nam này. Nhưng sao ông Joe biết tôi cũng là người Việt Nam mà ông lại không chuyện trò với tôi? Chắc là ông muốn mang vác gánh nặng một mình."

Tôi do dự một giây rồi hỏi Lan:

"Thế chỉ có hai bố con thôi à, mẹ cháu đâu?"

"Mẹ cháu ở Việt Nam. Cháu đi sang đây với father cháu năm năm rồi. Mẹ cháu cũng có husband khác rồi!"

Tôi không hỏi tiếp nữa. Hẹn sẽ đến thăm Lan vào ngày mai cùng với y tá. Thế nào tôi cũng phải tìm dịp làm quen, nói chuyện với ông Joe.

Ông là một ông bố Việt Nam tuyệt vời.

Tôi học được rất nhiều điều ở nơi tôi làm việc. Và tôi cất tất cả những điều đó vào trong sách. Giống như ngày còn đi học tôi dùng sách để ép hoa.